

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 190
din data de 17.04.2013

Dosar nr: 423/2012

Petiția nr: 4821/04.10.2013

Petent: I T F

Reclamat: P V, Regiei Autonome de Transport București

Obiect: hărțuirea la care este supus în calitate de lider de sindicat

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. I T F

I. 2. Numele, domiciliu sau reședința reclamatului

I. 2.1 P V

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 4821/04.10.2012, petentul sesizează Consiliul cu privire la hărțuirea la care este supus în calitatea sa de Președinte al Asociației Profesionale a Transportatorilor ATP și al Sindicatului Transportatorilor ATP.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin adresele înregistrate cu nr. 4821/26.10.2012 și nr. 5248/26.10.2013, părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Colegiu, la data de 08.11.2012. La termen, s-au prezentat părțile.

3.3. În ședința de audieri părțile au solicitat un nou termen, fiind stabilit următorul termen la data de 20.11.2012, termen luat la cunoștință de părți. La termenul din data de 20.11.2013 urma a fi depusă o copie a procesului verbal din ziua cercetării disciplinare.

3.4. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentului

4.1.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 4821/04.10.2012, petentul sesizează Consiliul cu hărțuirea la care este supus în calitatea sa de Președinte al Asociației Profesionale a Transportatorilor ATP și al Sindicatului Transportatorilor ATP.

4.1.2. În data de 19.07.2012 petentul a apărut la emisiunea TV „Dimineața de știri” în calitate sa de Președinte al Asociației Profesionale a Transportatorilor ATP și al Sindicatului Transportatorilor ATP.

4.1.3. Întrucât programul său de lucru se desfășura între orele 08.00-16.00 a solicitat șefului de secție un bilet de voie pentru intervalul cuprins între orele 08.00-10.00 pentru a desfășura activități sindicale.

4.1.4. În aceeași zi, după întoarcerea la locul de muncă a fost convocat la conducerea Regiei unde directorul de personal și un jurist au vrut să îl cerceteze ilegal. Întrucât a refuzat să dea declarații a fost lăsat să plece la locul de muncă.

4.1.5 În jurul orei 13.30 când soția sa, casier on line în cadrul serviciului comercial al R.A.T.B. s-a prezentat la muncă a fost chemată la serviciul personal din Direcția Generală a R.A.T.B. și anunțată că locul de muncă i s-a desființat.

4.1.6. Soția petentului a refuzat să semneze și în drum spre serviciu i s-a făcut rău fiind transportată de urgență la policlinica R.A.T.B. La ieșirea din schimb, petentul s-a deplasat la policlinica pentru a-și susține soția moment în care i s-a făcut rău fiind internat în spital ca suspect de preinfarct.

4.1.7. Urmare a celor petrecute și a faptului că i s-a comunicat faptul că locul de muncă i-a fost desființat soția petentului, I M, a fost internată de urgență.

4.1.8. Prin adresa nr. 431208/24.09.2013 petentul a fost convocat în comisia de disciplină din data de 03.10.2013.

4.1.9. Prin cerea completatoare înregistrată la C.N.C.D. sub nr. 5543/08.10.2013 apreciază ca abuziv comportamentul fostului director al R.A.T.B. **P V** cu atât mai mult cu cât a decis formarea unei comisii disciplinare pentru un lider de sindicat aflat în timpul său liber.

4.1.10. La aceeași dată, soția petentului I M îl împuternicește pe acesta să o reprezinte în fața C.N.C.D.

4.1.11. Prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 5714/20.11.2013 petentul solicită admiterea petiției sale și constatarea faptelor de discriminare directă și hărțuire, fapte care au dus la crearea unui cadru intimidant, ostil și degradant.

4.1.12. Această măsură de hărțuire a sa ca lider de sindicat s-a desfășurat și împotriva soției sale, membră în conducerea aceluiași sindicat. Dispoziția de a-l discrimina și hărțui pe petent a fost transmisă de către fostul director general al R.A.T.B. atât prin decizia scrisă de a-l cerceta pentru prezenta în emisiunea din data de 19.07.2013 dar și prin hărțuirea soției sale care a fost înștiințată de desființarea postului său de muncă .

4.1.13. Apreciază că faptele aduse în atenția Consiliului sunt o urmare directă a faptului că a sesizat o serie de nereguli din cadrul Regiei.

4.1.14. Prin procesul verbal încheiat la data de 25.10.2012 comisia desemnată propune nesancționarea petentului întrucât nu s-a putut dovedi încălcarea prevederilor Regulamentului R.A.T.B.

Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul solicită respingerea petiției pentru mai multe considerente.

4.2.2. Reclamatul apreciază faptul că petentul nu a făcut dovada discriminării sale. Mai mult, petentul a participat la o emisiune în cadrul postului de televiziune Realitatea, emisiune în care s-a prezentat ca un simplu angajat al R.A.T.B. și nu în calitate sa de lider de sindicat. Acest lucru reiese tocmai din faptul că petentul s-a prezentat în timpul său liber. În calitate sa de lider sindical ar fi trebuit să facă o cerere prin care să solicite ore de activitate sindicală

4.2.3. Având în vedere faptul că a participat la respectiva emisiune în calitate sa de salariat a încălcat prevederile deciziei nr. 202/22.03.2011 prin care se stipula faptul că informațiile și declarațiile către reprezentanții mass-media vor fi furnizate numai de către Serviciul Relații Publice , cu aprobarea Directorului General.

4.2.4. Reclamatul apreciază că petentul nu are calitatea de reprezentant al soției sale întrucât nu a făcut dovada calității de reprezentant. Petentul a susținut doar faptul că soția face parte din sindicatul său.

4.2.5. Cu privire la discriminarea și hărțuirea soției petentului, reclamatul apreciază că nu se poate constata acest aspect. La data angajării sale, soției petentului i-a fost adus la cunoștință faptul că va lucra acolo unde va fi nevoie. La data de 26.03.2012 a trecut de la depoul Bucureștii Noi în cadrul Casieriei Serviciului Comercial întrucât era nevoie de încă o persoană datorită volumului mare de lucrări. În luna septembrie, datorită restrângerii activității, i s-a solicitat trecerea pe postul de la depoul Bucureștii Noi însă doamna I a refuzat în mai multe rânduri. La data de 01.10.2012 reprezentanții Serviciului Comercial au încheiat un proces verbal de refuz pe care îl anexează în fotocopie.

V. Motivele de fapt și de drept.

5.1. În fapt, Colegiul director reține faptul că petentului i s-a imputat de către fosta conducere a R.A.T.B. prezența în cadrul unei emisiuni a postului Realitatea TV, prezentă ce a condus la trimiterea petentului în fața comisiei de disciplină și a creerii unui cadru intimidant, ostil și degradant. Totodată și soția petentului a avut de suferit conducerea Regiei amenințând-o cu desființarea postului. În privitynța soției petentului, Colegiul director apreciază că ne aflăm într-o situație de discriminare prin asociere (cauza Coleman).

5.2. Colegiul C.N.C.D. se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că potrivit jurisprudenței sale, **discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare** (a se vedea cauza *Orsus și alții v. Croația*, hotărârea din 16.03.2010, precum și cauza *Willis v. Marea Britanie*, nr. 36042/97, § 48, ECHR 2002-IV, cauza *Okpysz v. Germania*, no. 59140/00, § 33, 25 octombrie 2005). Articolul 14 nu interzice ca statele membre să trateze diferit grupuri de persoane cu scopul de a corecta "inegalități de fapt" între acestea. Întrădevăr, în anumite situații, **eșecul, în sine, de a încerca corectarea inegalităților prin tratament diferit, poate da naștere unei încălcări a Articolului 14** (a se vedea cauza "*relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium*", § 10; cauza *Thlimmenos v. Grecia*, no. 34369/97, § 44, ECHR 2000-IV; cauza *Stec și alții v. Marea Britanie* [GC], no. 65731/01, § 51, ECHR 2006-VI). Statele contractante dispun de o marjă de apreciere pentru a analiza dacă și în ce condiții diferențele aplicate unor situații similare justifică un tratament diferit.

5.3. Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. Potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată definește conceptul de discriminare prin care se înțelege "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice". De asemenea, potrivit art. 2 alin.3: „Sunt discriminatorii ... prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criteriile sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare”. Potrivit art. 2 alin.5: "Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie

defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”.

5.4. Analizând aspectele plângerii astfel cum este formulată, Colegiul Director se raportează la prevederile art. 2 alin. 5 din O.G. nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Potrivit art. 2 alin.5 “Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Hărțuirea reprezintă o formă de discriminare, introdusă de legiuitorul român în procesul de transpunere a prevederilor Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000.

5.5. În acest sens, reținem că, în materia legislației nediscriminare, astfel cum este transpus aquis-ul communautaire, pentru a ne găsi în situația unei fapte de hărțuire este necesară întrunirea cumulativă a elementelor constitutive acesteia. Astfel, fapta de hărțuire se circumstanțiază într-un comportament care poate îmbraca diferite forme. Formularea textului cuprinde sintagma „orice comportament”. Sintagma „orice comportament” denotă intenția legiuitorului de a cuprinde o arie largă de comportamente, și nu una restrictivă, ceea ce permite reținerea unor calificări diferite în practică, și care pot să varieze de la caz la caz, circumscrise sub forma unor afirmații exprimate prin cuvinte, gesturi, acte sau fapte etc. Motivul sau cauza comportamentului este determinat de un criteriu inerent, care este în mod expres prevăzut de legiuitor, într-o listă neexhaustivă, având în vedere că textul de lege prezintă într-o enumerare cu caracter determinat criteriul de „rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenența la o categorie defavorizată, vârsta, handicap, statut de refugiat ori azilant”. Caracterul neexhaustiv este dat de însăși sintagma „sau orice alt criteriu” alăturată criteriilor expres enumerate în art. 2 alin.5. Sintagma „sau orice alt criteriu”, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt element nespecificat de lege, dar care este materializat ca fapt determinant în săvârșirea formei de discriminare denumită ca hărțuire.

5.6. Manifestarea comportamentului pe baza oricăruia dintre criteriile prevăzute de lege „duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest element constitutiv al hărțuirii, permite reținerea acelor comportamente care, chiar dacă nu au fost săvârșite cu intenție, produc efectul de realizare al unui cadru definit ca „intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest aspect este cu atât mai evident cu cât însăși Directiva Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, definește hărțuirea în art. 2 alin.3 ca „un comportament nedorit pe bază de etnie sau rasă care are ca scop sau ca efect violarea demnității unei persoane și crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensiv.”

5.7. Includerea hărțuirii ca formă de discriminare în aquis-ul communautaire și transpunerea acestuia în legislația națională este extrem de importantă. Discriminarea nu se manifestă per se, doar sub forma unor prevederi normative sau practici, dar și sub forma comportamentelor care creează un impact asupra mediului în general, variind de la violența fizică la remarci sau afirmații cu caracter rasist, sexist, xenofob etc. până la ostracizare generală. Această formă de discriminare aduce atingere demnității sub aspect psihic și emoțional persoanelor aparținând unei minorități sau alteia. (vezi „A comparison between the EU Racial Equality Directive and the Starting Line” in I.Chopin and J.Niessen, The Starting line and the Incorporation of the Racial Equality Directive into National Laws of the EU Member States and Accession States, 2001, pag. 26, 27.)

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. 1, art. 10 lit. h) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

2. Sancționarea reclamatului cu avertisment, potrivit art. 5 alin 2 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;

3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

CAZACU IOANA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

Red si motivat TB/RB

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal de 15 zile, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.